

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә  
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган  
муниципаль тур олимпиада биремнәре.  
2017-2018 уку елы, 9 нчы сыйныф**

**Олимпиадные задания муниципального тура по татарскому языку для  
общеобразовательных организаций с обучением на русском языке  
(для изучающих татарский язык)  
2017-2018 учебный год, 9 класс**

*Максимальный балл – 92  
Время выполнения – 180 минут*

**Устная часть**

**Озаглавьте рисунок. Охарактеризуйте. (15 баллов)**



**Письменная часть**

**1. Прочитайте текст. Выполните задания по тексту №№ 1.1. – 1.10,  
ответы запишите в таблицу. (46 балла)**

1. Малай... эни... кибет... жибәр... 2. Ул ипи, казылык, сөт, катык алды да урамга чыкты. 3. Биш-алты адым ара уздымы, каршында – көчек! 4. Койрыгын селкетеп, борынын суза-суза шатлана. 5. Яхшылыкка жавап бирми калу – начарлык. 6. Малай моны белә. 7. Шуна күрә ул этне яратмыйча уза алмады. 8. Тик эт нәрсәдер көтә иде. 9. Малай аңа ипи сындырып бирде. 10. Эт ипине ашагач, .... 11. Ул этне тагы бер кат сыйпады да ....

12. Өенә кайткач, .... 13. Ләкин малай андый гына ачулануга түгел, катырагына да түзәргә эзер иде. 14. Әлбәттә, ул дәрәс фикердә иде. 15. Аның хаклы булуы тиз арада расланды.

16. Ул мәктәптән кайтып килгәндә, бер дә юктан эт көтүе аның өстенә ташланды. 17. Аркасыннан сумкасын алып яман каты селтәнүгә карамастан, .... 18. Шул вакыт араларыннан берсе алгарак чыкты да, шулай ук ыржаеп, этләргә каршы ташланды. 19. Шулай өрешә һәм шаулаша торгач, ... .

20. Күп тә үтмичә, алар үз юллары белән атлады. 21. Малайны яклаган маэмай гына калды. 22. Койрык селки-селки, якты күзен елтыратып карап тора иде. 23. Малай аның теге вакытта үзе сыйлаган эт икәннен шунда гына таныды.

(Ә.Баяновтан)

№	Задания по тексту	Ответы	Макс. кол-во баллов – 46	Баллы
1.1.	Озаглавьте текст.		2	
1.2.	Разделите текст на микротемы.		8	
1.3.	Допишите пропущенные аффиксы в предложении № 1.		4	
1.4.	Дополните предложения №№ 10, 11, 12, 17, 19 так, чтобы совпадали со смыслом текста и перепишите в		10	

	таблицу.			
<b>1.5.</b>	В последнем абзаце найдите местоимения и запишите.		6	
<b>1.6.</b>	Найдите перевод предложения <i>“То, что он был прав, быстро подтвердилось»</i> и перепишите в таблицу.		1	
<b>1.7.</b>	Укажите главные члены предложения № 18.		3	
<b>1.8.</b>	Определите форму глагола <i>яратмыйча</i> в предложении № 7: 1. хэзерге заман хикэя фигыль 2. инфинитив 3. хэл фигыль 4. сыйфат фигыль		1	
<b>1.9.</b>	Слова <u>яхшылык</u> , <u>начарлык</u> в предложении № 5 – это: 1) многозначные слова 2) антонимы 3) синонимы 4) однородные члены		1	
<b>1.10.</b>	Основываясь на истории из личной жизни, продолжите текст (минимум 10 предложений).		10	

--	--	--	--	--

**2. По предложенным схемам составьте мини-диалоги на тему «Мин сэхэхэт итэргэ яратам», запишите в таблицу. (16 баллов)**

Пример: – чакыру – ризасызлык белдерү – инандыру (убеждение) – ризалашу.

– *Алсу, айдә жәйге каникулда Санкт-Петербургка барабыз!*

– *Юк, бармыйм, вакытым юк.*

– *Ул бик матур һәм тарихи шәһәр. Июль аенда анда ак төннәр була.*

– *Ярый, мин уйлармын.*

1) – киңәш бирү – каршы сорау - инандыру - ризалашу.

2) – сорау- мәгълүмат бирү- тәкъдим – ризалашмау.

№	Реплики	Макс. кол-во баллов – 16	Баллы
1.		2	
		2	
		2	
		2	
2.		2	
		2	
		2	

		2	
--	--	---	--

**3. Составьте предложения с словосочетаниями. (10 баллов)**

*Алтын алка, алтын кеше, кара алтын, алтын кул, алтын сүз.*

№	Предложения	Макс. кол-во баллов – 10	Баллы
1.		2	
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	

**4. Приведите примеры 5 слов, в которых звуков было бы больше, чем букв. (5 баллов)**